

Čo AI vlastne je?

T

Čo AI vlastne je

Ako umelá inteligencia funguje, prečo znie tak presvedčivo a kde sú jej hranice. Bez technických pojmov, na desať minút čítania.

Keď sa dieťa niečo opýta umelej inteligencie, dostane okamžitú, plynulú a sebavedomú odpoveď. Pôsobí to, akoby na druhej strane sedel niekto, kto všetkému rozumie.

V skutočnosti je to inak – a práve toto rozlíšenie je pre vaše dieťa cennejšie než akýkoľvek technický detail.

AKO FUNGUJE

Umelá inteligencia nepremýšľa a nerozumie tomu, čo hovorí, aspoň nie tak, ako to robíme my. Naučila sa z obrovského množstva textov, ktoré napísali ľudia, a na ich základe odhaduje, ktoré slovo bude v odpovedi nasledovať ako najpravdepodobnejšie. **Bližšie než ľudskému uvažovaniu je to mimoriadne zručnému dopĺňaniu viet.** Práve preto znie tak presvedčivo – jazyk má zvládnutý dokonale, aj keď za ním nie je porozumenie ani skúsenosť. K tomuto dojmu prispieva aj to, že odpovedá rýchlo, slušne a bez váhania, nikdy nie je unavená ani podráždená a je dostupná v ktorúkoľvek hodinu. Pre dieťa, ktoré ešte len spoznáva svet, to môže ľahko vytvárať pocit, že obrazovka vie všetko a že to, čo ukazuje, je úplná pravda – niekedy dokonca pocíti, že mu AI rozumie.

LIMITY

Stojí preto za to poznať jej limity. **Umelá inteligencia sa môže mýliť a niekedy si jednoducho vymýšľa** – vie s rovnakou istotou uviesť pravdivý aj nesprávny údaj, dátum či zdroj, a na prvý pohľad ich od seba nerozlíšime. Býva tiež nastavená tak, aby bola príjemná, a preto má sklon skôr potvrdiť, čo si dieťa myslí, než aby mu oponovala – čo nie je vždy to, čo dieťa v danej chvíli potrebuje počuť. **A predovšetkým: AI necíti a vaše dieťa nepozná.** Nemá prístup k jeho telu, zmyslom ani k tomu, čo naozaj prežíva. Vie ponúknuť slová a podnety na premýšľanie, no rozhodnutie a zodpovednosť zostávajú na človeku.

ZÁVER

Z toho všetkého vyplýva pokojný záver: **AI nie je ani zázrak, ani hrozba. Je to nástroj** – užitočný, keď vieme, na čo sa hodí, a rizikový vtedy, keď mu odovzdáme autoritu nad tým, čo je pravda a čo cítime. To najcennejšie, čo môžete dieťaťu dať, preto nie je nedôvera k technológii, ale dôvera v jeho vlastnú skúsenosť:

„To, čo ti AI povie, je dobré si overiť. A to, čo cítiš ty, vie najlepšie tvoje telo a ľudia, ktorí ťa poznajú.“

Upozornenie: Tento materiál nie je psychologickou ani technickou príručkou a nenahrádza odbornú pomoc. Ak máte obavu o duševné zdravie svojho dieťaťa, obráťte sa na odborníka alebo odborníčku.

Bezplatná pomoc: Linka detskej istoty 116 111 (nonstop a anonymne), online poradňa IPčko.